

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

03 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Mariceanu Daniel xxx, născut la xx xx xxxx,
originar din or. xxx, domiciliat în s. xxx,
r-nul xxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.08.2017 – 28.12.2017;

Instanța de apel: 24.01.2018 – 20.03.2018;

Instanța de recurs: 07.06.2018– 03.10.2018.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul central din 28 decembrie 2017, cauza fiind examinată în baza art.364¹ Cod de procedură penală, Mariceanu Daniel a fost condamnat în baza art.264 alin.(3) lit.a) și art.266 Cod penal, cu stabilirea următoarelor pedepse:

- în baza art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal – 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani;

- în baza art.266 Cod penal – 6 luni închisoare.

Conform prevederilor art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni inculpatului Mariceanu Daniel i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 3 ani 2 luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Conform art.90¹ Cod penal, s-a dispus suspendarea parțială a executării pedepsei

sub formă de 3 ani și 2 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis aplicată inculpatului Mariceanu Daniel, stabilind următoarea modalitate de executare: pedeapsa sub formă de 1 an 7 luni închisoare se va executa în penitenciar de tip semiînchis; pentru restul pedepsei de 1 an 7 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, executarea a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 1 an 7 luni.

2. Potrivit sentinței prima instanță a constatat, că Mariceanu Daniel, fiind deținătorul permisului de conducere nr. xxxx din 23.01.2015, perfectat pe numele său cu categorii admise "xx", "xx", la data de 11.11.2016, aflându-se la volanul automobilului de model "Opel Meriva" cu n/î xxxx, înregistrat în România, aproximativ la ora 07:20, deplasându-se prin s. Colibași, în preajma bornei kilometrice 152 traseul R-34, ignorând cerințele art.11 lit. f) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13 iunie 2009, care stipulează că, conducătorul mijlocului de transport este obligat să cedeze trecerea pietonilor la trecerile pentru pietoni cu circulație neregulată; neținând permanent seama de faptul că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră, prin ce a încălcat prevederile art.45 alin.(1) al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13 iunie 2009, pentru a ocoli pe alți pietoni care regulamentar traversau carosabilul, a ieșit pe contrasens și pe trecerea de pietoni l-a tamponat pe minorul Vlad Ion, născut în 2008, care se deplasa regulamentar, cauzându-i leziuni corporale grave, periculoase pentru viață sub formă de traumă craniu-cerebrală închisă, manifestată prin excoriații pe față, fractura osului frontal, ce prezintă pericol pentru viață.

Tot, el Mariceanu Daniel, continuând acțiunile sale criminale, imediat după comiterea accidentului rutier, pe care l-a comis, aproximativ la ora 07:20 min. data de 11.11.2016 în s. xxx, r-nul xxx în preajma bornei kilometrice 152, traseul R-34, fiind conducătorul automobilului de model "Opel Meriva" cu n/î xxxx, înregistrat în România, ignorând cerințele prevederilor art.12 alin.(1) pct. a), b), c), al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia conducătorul de vehicul implicat într-un accident în traficul rutier este obligat să oprească imediat vehiculul, să nu schimbe poziția vehiculului și a obstacolelor de pe carosabil provenite ca urmare a accidentului în traficul rutier, să acorde primul ajutor, să cheme ambulanța în cazul în care în accident au fost cauzate traumatisme persoanelor, conștientizând că a comis infracțiunea pentru care este prevăzută răspunderea penală, cu scopul de a ascunde urmele infracțiunii, a părăsit locul accidentului rutier.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Ceceli Constantin în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri cu stabilirea unei pedepse non privative de libertate cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului a invocat că, prima instanță nu a ținut seama de circumstanțele atenuante incidente cauzei, având în vedere săvârșirea infracțiunii de către un minor sau de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21

ani, recunoașterea vinei, căița sinceră, repararea benevolă a pagubei pricinuite sau înlăturarea daunei cauzate; recunoașterea vinovăției. Instanța poate lua în considerare și alte circumstanțe atenuante neprevăzute la art.76 Cod penal, și anume că anterior inculpatul nu a fost judecat.

Mai mult, apărătorul a menționat că, Mariceanu Daniel este un tânăr caracterizat pozitiv în societate, face parte dintr-o familie respectată în comunitate, anterior nu a avut abateri de la legislație, infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, este comisă din imprudență, motiv pentru care executarea pedepsei cu închisoare stabilită poate fi suspendată condiționat.

Mai indică că instanța de judecată a stabilit inculpatului Mariceanu Daniel în baza art.266 Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, în penitenciar de tip semiînchis, în condițiile în care art.266 Cod penal prevede mai multe alternative pedepse, cum ar fi amendă, muncă neremunerată în folosul comunității.

Prima instanță aplicând inculpatului D. Mariceanu pedeapsa cu închisoare, care are un caracter excepțional potrivit normelor penale, nu a argumentat aplicarea acesteia.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 martie 2018, apelul declarat a fost admis, casată parțial sentința, inclusiv și din oficiu, în latura penală în partea stabilirii pedepsei și în latura civilă și pronunțată o nouă hotărâre, după cum urmează:

Mariceanu Daniel se consideră condamnat și i se stabilește pedeapsa: în baza art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal - sub formă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani; în baza art.266 Cod penal – sub formă de 6 luni închisoare.

Conform prevederilor art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Mariceanu Daniel o pedeapsă definitivă spre executare pedeapsa de 3 ani 2 luni, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite inculpatului a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 3 ani.

A fost încetat procesul la acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Vlad Ion și reprezentantul legal al acestuia Vlad Ion Dumitru în legătură cu retragerea acțiunii civile.

Solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 797 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

În rest, sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Mariceanu Daniel în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.264 alin.(3) lit.a), art.266 Cod penal.

Instanța de apel a menționat că, cercetarea judecătorească s-a efectuat în procedură

simplificată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, astfel legalitatea sentinței atacate a fost verificată sub aspectele de drept: dacă există erori procesuale și dacă măsura de pedeapsă este stabilită în limitele legii.

Referitor la pedeapsa aplicată inculpatului Mariceanu Daniel, în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.264 alin.(3) lit.a), art.266 Cod penal, instanța de apel a conchis că, prima instanță, nu a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.61, 75 Cod penal, că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților cât și a altor persoane, că executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Astfel, instanța de apel a reținut că pentru a-și îndeplini funcțiile, pedeapsa trebuie să corespundă sub aspectul naturii, privativă sau neprivativă de libertate și a duratei, atât gravității faptei și potențialului pericol social pe care îl prezintă în mod real persoana infractorului, cât și aptitudinii acestuia de a se corecta sub influența pedepsei penale. Or, o pedeapsă neechitabil prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, înrăire și neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că inculpatul și-a recunoscut vina, a manifestat căință sinceră, anterior nu a fost condamnat, a achitat prejudiciul material părții vătămate, astfel instanța de apel nu a reținut careva temeieri care justifică aplicarea pedepsei sub formă de închisoare cu executarea reală a respectivei pedepse.

Instanța de apel a ținut cont de circumstanțele stabilite, a considerat că scopul corectării și reeducării inculpatului se va atinge fără izolarea lui de societate, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare, în limitele prevăzute de art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, însă cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă în baza art.90 Cod penal, care i-ar da posibilitatea să îndreptățească încrederea acordată, cu aplicarea pedepsei complimentare conform normei penale.

Referitor la încasarea de la inculpatul Mariceanu Daniel a cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză medico-legală și tehnică auto în sumă de 797 lei, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, or, acestea reprezintă cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului, iar normele procedurale nu prevăd de a fi încasate din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare în asemenea caz.

Astfel, instanța de apel s-a condus de prevederile art.227 Cod de procedură penală, care expres stabilește din ce sunt constituite cheltuielile judiciare și în special pct.4) alin. (2) al respectivului articol cert stabilește, că în cazul efectuării unei expertize pot fi atribuite la cheltuieli judiciare doar sumele cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei și nicidecum însăși cheltuielile suportate integral pentru efectuarea unei expertize când aceasta are statut de probă în procesul penal.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea

acesteia în partea cheltuielilor judiciare, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în mărime de 797 lei, argumentând că instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.227, 229 Cod de procedură penală și art.75 alin.(7) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, și neîntemeiat a respins solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului.

Consideră, că ținând cont de prevederile art.227, 229 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuielile pentru efectuarea expertizei urmau a fi încasată din contul inculpatului, dat fiind faptul că efectuarea cheltuielilor într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui care a comis-o, ca urmare cheltuielile sunt imputate persoanei condamnate pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul reține că recurentul invocă ca temei pentru recurs pct.6) alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală și anume, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel în partea respingerii încasării din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în mărime de 797 lei, exprimate în costul rapoartelor de expertiză medico-legală și tehnică auto, efectuate în cadrul urmăririi penale, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale cauzate părții vătămate în urma accidentului rutier, precum și starea tehnică a automobilului „Opel Meriva” cu n/î xxxx, care au fost trecute în contul statului, însă Colegiul penal constată că instanța de apel a motivat cerințele acuzatorului de stat ce ține de cheltuielile judiciare, fiind expusă soluția în decizie (f.d.303-313, vol.I).

Astfel, autorul invocând prevederile art.227 și 229 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză medico-legală și tehnică auto, motivând că legea prevede ca inculpatul să suporte cheltuielile judiciare.

La cele invocate, instanța menționează, că aceste argumente ale recurentului sunt neîntemeiate, deoarece dispozițiile art.143 alin.(1) Cod de procedură penală, prevăd că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Drept urmare celor nominalizate, se deduce că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea

acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea acestora vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului, după cum indică procurorul.

Astfel, Colegiul penal consideră că instanța de apel în mod just și echitabil a stabilit că cheltuielile judiciare solicitate de acuzatorul de stat în sumă totală de 797 lei pentru efectuarea rapoartelor de expertiză medico-legală și tehnică auto, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului, iar normele procedurale nu prevăd achitarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare care constituie cheltuieli de expertiză.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar temeiul invocat de recurent prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în decizia instanței de apel, fapt ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, Tomița Mihail, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 martie 2018, în cauza penală în privința lui Mariceanu Daniel xxx, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 03 octombrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Ana Țurcan

Elena Cobzac